

Dans entomologic (...Despre fluturi fără aripi)

Nu știu dacă dansul trebuie povestit. Limbajul său e kinetic sau, poate, muscular. Transpunerea în cuvinte nu face decât să-i sărăcească zborul, în cazul baletului clasic, sau zborul cu aripi de plumb, în cazul celui modern. Aceste considerațiuni de amator în domeniu au fost declanșate de un spectacol experimental al trupei „Marginalii”, prezentat de Theatrum Mundi în colaborare cu Teatrul „Bulandra” & Centrul Cultural al Republicii Ungare. În program erau reunite două povești diferite: prima, **Simple balans**, în coregrafia (regia) lui Mihai Mihalcea, e un love story în care trama pare furată dintr-un ziar de mare tiraj. Un bărbat se dezbracă lasciv în dosul unui paravan. Pe scena goală un alt bărbat așteaptă, într-un balansoar metafizic (îl asociez cu un happening intitulat **Fat Corner**, în care colțul unei camere era acoperit cu grăsime, masa infinită supusă manipulării, în mariaj cu rigoarea liniilor drepte –

autor J. Beuys). Mișcarea acestui rockery chair e sincronă cu potopului topârcenian. Coregraful descompune mișcarea din această lume arhaică în miteme. Gândirea mea asociativă se dezlănțuie. „Totem și tabu” e primul gând care mă chinuie și privesc pe al doilea EL – un posibil EU – dansând cu o EA tragicomicul roman sentimental. Pentru că între ei se amestecă primul EL, împodobit cu o virilă legătură de gât roșie, care împrăștie semină baloane de săpun. Scena în care cei doi bărbați dansează după paravan pe o lunguroasă melodie a lui Edith Piaf interpretată de Baki Komboli e un semn al distanței ironice a coregrafului față de personaje. Melodia tradițională Bali ne arată că

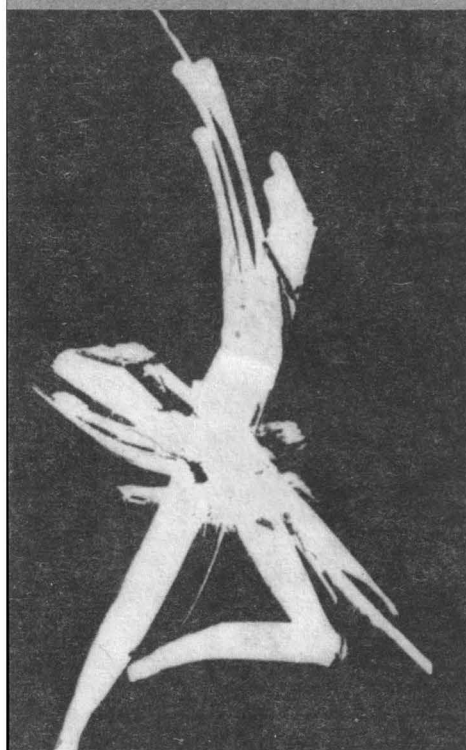
și despre toate la un loc. Spectacolul de la sala „Toma Caragiu” cred că își depășește condiția, căci e mai curând un „workshop” cu care orice universitate occidentală s-ar putea mândri. Admir modestia cu care tânărul coregraf îl definește în program – „Balans: Dezechilibru. Căutare”.

Cel de-al doilea discurs îndrăgostit de sine însuși aparține coregrafului Cosmin Manolescu și se intitulează **Fragmente din interior**. El recunoaște în program, într-o exprimare marcat poetică, că e în căutarea „unei stări de grație”. Oricum, viziunea lui asupra lumii întoarsă e mai puțin clară, dar pe mine m-au cucerit începutul și sfârșitul acestui balet.

Scena inițială e absolut haioasă. Trei scaune cubice, trei manechine în sensul avangardei obsedate de „il manichino”, mișcările robotizate cu rădăcini în păpușa Coppelia, agresiunea muzicii lui Laurie Anderson care repetă la nesfârșit, ca o mică boite à musique: „paranormale, paranormale”. O alianță atât de discutată între Breton și comunism, dar și parodie a beției lemnoase de cuvinte din monologul oficial. Cele trei scaune sunt apoi dispersate pe marginile scenei, astfel că un al patrulea este mereu obligat să danseze. Rochia fetei, roșie ca steagul marelui partid, sau salopeta unuia dintre dansatori sunt semne ale interesului pentru social. Lupta de clasă s-a încheiat fără a avea loc, bărbați fără identitate lovesc în muncitori, Comuna din Paris nu mai e posibilă. În atmosfera acestei revoluții budapestane dansate dragostea e chiar necesară. Marxismul s-a întors împotriva lui însuși (căci disidenții nu sunt decât niște activiști de semn opus, așa cum ne avertizează Zinoviev), iar alianța cu psihanaliza (imaginea copilului-lup) a început să se clatine. Paravanul pictat e de această dată metafora spațiului privat unde te poți ascunde de ideologie. Remarcabilă mi se pare ultima scenă, în care fața nevăzută, acoperită cu oglinzi a paravanului este întoarsă către public și este purtată, în sunetele care vorbesc despre libertate ale melodiei lui Eric Clapton, de jur-împrejurul scenei, soluție de dezvrăjire a singurătății din lumea noastră interioară prin dans.

Am constatat cu surprindere și plăcere că dansul românesc, prin tinerii coregrafi despre care am scris, se află sub hieroglifa de foc a post-modernității. Încercarea acestui curent spiritual de a reface unitatea lumii se izbește la noi de totală separație a apelor, de factură maiouresciană și mai apoi lovinesciană, care îl împiedică pe pictor sau pe poet să privească în ograda vecinului. În minc, Irina, Florin, Cosmin și Mihai și-au câștigat un admirator sincer care le ține pumnii.

IULIAN BĂICUȘ

interpretarea noastră nu a pomenit pe o cale greșită. Pe bandă cotcodăcește o găină. Îmi reține atenția un gest al posesiunii, căci întoarcerea capului cu mâna exprimă tocmai asta. Un sămbure de optimism rămâne: femeia e cea care învinge în final. Și așa fi vrut să spun atâtea: despre minoritarii sexuali, despre tensiunea psihologică tradusă când în mișcări dezarticulate, când în unduiri armonioase ale eroului-androgin, despre sublimata perversitate a atragerii unui picior de bărbat, despre „Băncetu” și despre povata lui Mircea Hârde, despre dansul ca teatru, despre Artaud și despre una din asociatele lui Laban, Mary Wigman, despre fiecare în parte